

Кафедра обліку і аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри д.е.н., проф. Раделицький Ю.О.

“31” серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПП 1.2.19 Інформаційні системи в бухгалтерському обліку і
оподаткуванні**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалаврів
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(шифр і назва спеціальності)
Спеціалізація -
(назва спеціалізації)
освітня програма “Облік і оподаткування”
(назва спеціалізації)
факультет економічний факультет
(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма з навчальної дисципліни «Інформаційні системи в бухгалтерському обліку і оподаткуванні» для студентів за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування».

Розробник: к.е.н., доц. Попівняк Ю.М.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри обліку і аудиту.

Протокол від “31” серпня 2023 року №1

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Характеристика дисципліни «Інформаційні системи в бухгалтерському обліку і оподаткуванні»

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 4,5 (1 – заочне навчання)	Галузь знань 07 – “Управління та адміністрування”	Нормативна	
Модулів – 2	Освітній рівень: бакалавр	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»	3	2
Індивідуальне науково-дослідне завдання - (назва)		семестр	
Загальна кількість годин – 135 (30 – заочне навчання)		5	4
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4,56		Лекції	
		32 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	6 год.
		Лабораторні	
		16	6
		Самостійна робота	
		71 год.	6 год.
		Індивідуальні завдання:	
- год.			
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми здобуття освіти – 47,41% / 52,59%

для заочної форми здобуття освіти – 80,00% / 20,00%

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Інформаційні системи в бухгалтерському обліку і оподаткуванні» - формування системи теоретичних і практичних знань у сфері побудови і функціонування інформаційних систем та навиків їх використання в бухгалтерському обліку і оподаткуванні

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Інформаційні системи в бухгалтерському обліку і оподаткуванні», є:

- вивчити основні поняття і роль інформаційних систем в обліку і оподаткуванні;
- засвоїти суть економічної інформації на підприємстві та засоби її формалізованого опису;
- оволодіти навичками організації інформаційної бази системи оброблення економічної інформації;
- вивчити організаційно-методичні основи створення і функціонування інформаційних

систем і технологій в обліку і оподаткуванні;

- з'ясувати засоби створення і забезпечення функціонування інформаційних систем і технологій в обліку і оподаткуванні;

- оволодіти знаннями з правильної автоматизації бухгалтерського обліку і оподаткування необоротних активів, запасів, коштів і розрахунків, заробітної плати, доходів, витрат і фінансових результатів, а також автоматизованого ведення обліку податків й інших обов'язкових платежів, подання звітності.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен:

розуміти: принципи організації та правильного формування інформаційної системи бухгалтерського обліку і оподаткування на підприємстві.

знати: характеристику і типи задач, що підлягають автоматизації в обліку і оподаткуванні; підходи до побудови автоматизованої системи обліку і оподаткування на підприємстві; проблеми впровадження бухгалтерських комп'ютерних програм на вітчизняних підприємствах; процедуру відображення інформації про необоротні активи, запаси, кошти і розрахунки, нарахування та виплату податків, заробітної плати; методику подання інформації про доходи, витрати та фінансові результати; механізм формування різних форм звітності та можливості для подання такої звітності в електронному вигляді в системі автоматизованого вирішення задач бухгалтерського обліку та оподаткування.

вміти: здійснювати правильний вибір програмного забезпечення для ведення бухгалтерського обліку та оподаткування; відображати в комп'ютерних програмах для ведення бухгалтерського обліку і оподаткування господарські операції за різними ділянками бухгалтерського обліку.

Компетенції, яких має набути студент у результаті вивчення дисципліни:

1) загальні:

- здатність до гнучкого мислення та компетентного застосування набутих знань в широкому діапазоні практичної роботи за фахом, повсякденному житті;

- навички використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

2) спеціальні (фахові):

- здатність формувати обліково-аналітичну інформацію для ефективного управління діяльністю підприємства;

- здатність здійснення облікових процедур із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

Результати навчання:

- знати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій;

- демонструвати розуміння особливостей практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності;

- застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

Зазначені компетенції багатофункціональні, дозволяють студентам осмислено застосовувати комплекс професійних знань та вмінь у подальшому навчанні.

3. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи в бухгалтерському обліку і оподаткуванні» складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль № 1 – «Інформаційні системи: сутність і використання в бухгалтерському обліку та оподаткуванні»;

Змістовий модуль № 2 - «Інформаційні технології автоматизованого вирішення задач бухгалтерського обліку і оподаткування на підприємстві».

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 1 ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ: СУТНІСТЬ І ВИКОРИСТАННЯ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННІ

Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в обліку і оподаткуванні

Зміст теми: поняття інформаційної системи; роль інформації в управлінні підприємством; етапи проектування інформаційних систем; складові інформаційних систем; багатофункціональні інтегральні інформаційні системи; класифікація інформаційних систем; ефективність впровадження інформаційних систем; характеристика і типи облікових задач, які підлягають автоматизації.

Тема 2. Економічна інформація на підприємстві та засоби її формалізованого опису

Зміст теми: поняття, види та властивості економічної інформації; кібернетичний підхід до визначення економічної інформації; інформація як предмет і продукт праці; класифікація і кодування економічної інформації; види кодування економічної інформації; види класифікаторів економічної інформації; структура облікової інформації та особливості обробки інформації в обліку та оподаткуванні.

Тема 3. Інформаційні технології оброблення економічної інформації

Зміст теми: інформаційні технології; поняття, класифікація програмного забезпечення; системне програмне забезпечення; операційні системи; прикладне програмне забезпечення; пакети прикладних програм; інтегровані пакети; текстовий редактор; табличний процесор; системи управління базами даних; органайзери; методика вибору програмного забезпечення для вирішення задач бухгалтерського обліку і оподаткування; проблеми впровадження бухгалтерських комп'ютерних програм на вітчизняних підприємствах, інструменти підтримки прийняття управлінських рішень.

Тема 4. Цифрові технології у бухгалтерському обліку й оподаткуванні

Зміст теми: стан та напрями розвитку економіки у цифровому світі; основні технології та

концепти цифрової економіки; особливості застосування хмарних технологій для ведення обліку і подання звітності; великі дані, штучний інтелект, блокчейн та інтернет речей - перспективи використання в бухгалтерському обліку, цифровізація діяльності фінансових підрозділів підприємства.

Тема 5. Організація інформаційної бази систем оброблення економічної інформації

Зміст теми: поняття та зміст інформаційного забезпечення; особливості документування господарських операцій та організації документообігу в умовах автоматизованої обробки даних; уніфікація та стандартизація облікової документації; інформаційні бази обліку.

Тема 6. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем обліку і оподаткування

Зміст теми: поняття форми бухгалтерського обліку та її види; історичні етапи розвитку та принципи функціонування автоматизованої форми ведення обліку і оподаткування; характеристика підходів до побудови автоматизованої системи обліку і оподаткування на підприємстві.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 2

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ АВТОМАТИЗОВАНОГО ВИРІШЕННЯ ЗАДАЧ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Тема 7. Порядок виконання завдань обліку і оподаткування з використанням електронних таблиць Excel

Зміст теми: суть та можливості редактора таблиць Excel, основні засади роботи із ним, перелік та характеристика фінансових й облікових функцій в Excel, випадки та порядок їх застосування, інтерпретація одержаних результатів, реальні приклади використання таких функцій у діяльності вітчизняних та іноземних підприємств.

Тема 8. Автоматизація обліку та оподаткування операцій з основними засобами та іншими необоротними активами

Зміст теми: облік та оподаткування придбання основних засобів; оформлення операцій з введення основних засобів в експлуатацію; облік нарахування амортизації основних засобів; інвентаризація основних засобів; облік модернізації та ремонту основних засобів; облік та оподаткування реалізації основних засобів та їх списання внаслідок іншого вибуття; аналіз операцій з основними засобами на підставі відповідних регістрів обліку та звітів; облік і оподаткування придбання та введення в експлуатацію нематеріальних активів; порядок нарахування амортизації нематеріальних активів підприємства; інвентаризація нематеріальних активів; облік та оподаткування реалізації та списання нематеріальних активів; облік і оподаткування придбання та введення в експлуатацію інших необоротних матеріальних активів; інвентаризація інших необоротних матеріальних активів; облік вибуття інших необоротних матеріальних активів; порядок відображення інформації про операції з іншими необоротними активами підприємства в реєстрах та звітах.

Тема 9. Порядок ведення автоматизованого обліку і оподаткування операцій зі запасами підприємства

Зміст теми: облік та оподаткування придбання запасів, відображення супутніх витрат з їх придбання; облік і оподаткування оптової реалізації запасів; відображення складських операцій; інвентаризація товарно-матеріальних цінностей; відображення нестач та надлишків, виявлених в процесі інвентаризації; облік і оподаткування придбання запасів через матеріально-відповідальну особу; порядок використання запасів у господарській діяльності підприємства; облік операцій з виробництва; порядок оприбуткування та реалізації готової продукції підприємства; формування зведених документів з обліку запасів на підприємстві.

Тема 10. Автоматизація обліку і оподаткування операцій з дебіторською заборгованістю та грошовими коштами

Зміст теми: облік і оподаткування дебіторської заборгованості за розрахунками з покупцями; аналіз заборгованості контрагентів; встановлення хронологічної послідовності при введенні документів та відображенні дебіторської заборгованості; облік дебіторської заборгованості за розрахунками з векселями; порядок відображення заборгованості підзвітних осіб та іншої дебіторської заборгованості за розрахунками; формування зведених документів з обліку дебіторської заборгованості на підприємстві; облік надходження безготівкових коштів; облік виплати безготівкових коштів постачальникам підприємства; аналіз руху безготівкових коштів; оприбуткування та виплата грошових коштів з каси підприємства; аналіз руху готівки в касі; порядок оформлення операцій з повернення грошових коштів покупцям; формування регістрів обліку грошових коштів на підприємстві.

Тема 11. Автоматизація кадрового обліку, обліку заробітної плати та розрахунків за податками та платежами

Зміст теми: формування списку працівників; прийом нових працівників на роботу; формування інформації про банківські картки працівників; створення нових нарахувань та утримань; методика збільшення окладу працівника; облік нарахування заробітної плати працівникам; облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, податку на доходи фізичних осіб, військового збору; порядок виплати заробітної плати; облік сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, військового збору; формування інформації про розрахунки за заробітною платою у звітах; облік податкового кредиту з ПДВ; методика відображення податкових зобов'язань з ПДВ; облік коригувань з ПДВ; пропорційне віднесення суми ПДВ до податкового кредиту; облік сплати ПДВ до бюджету; нарахування податку на прибуток та його сплата до бюджету; облік акцизного податку та податку на доходи фізичних осіб; аналіз інформації про розрахунки за податками і платежами у відповідних регістрах і звітах.

Тема 12. Порядок автоматизованого формування і подання звітності підприємства з використанням програми М.Е.Дос

Зміст теми: алгоритм формування фінансової звітності підприємства (Баланс (Звіт про

фінансовий стан); Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), Звіт про рух грошових коштів; Звіт про власний капітал; Примітки до річної фінансової звітності); особливості реєстрації податкових накладних та подання податкової звітності підприємства, порядок подання звітності підприємства з використанням спеціалізованої програми М.Е.Дос.

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин для однієї групи студентів											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього-	у тому числі				
		го	лк.	пр.	лаб.	інд.		с.р.	го	лк.	пр.	лаб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Інформаційні системи: сутність і використання в бухгалтерському обліку та оподаткуванні												
Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в обліку і оподаткуванні	9	2	2	1	-	4	2,04	1	0,34	0,2	-	0,5
Тема 2. Економічна інформація на підприємстві та засоби її формалізованого опису	8	2	1	1	-	4	2,03	1	0,33	0,2	-	0,5
Тема 3. Інформаційні технології оброблення економічної інформації	9	2	2	1	-	4	2,03	1	0,33	0,2	-	0,5
Тема 4. Цифрові технології у бухгалтерському обліку й оподаткуванні	9	2	2	1	-	4	2,7	1	1	0,2	-	0,5
Тема 5. Організація інформаційної бази систем оброблення економічної інформації	8	2	1	1	-	4	2,7	1	1	0,2	-	0,5
Тема 6. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем обліку і оподаткування	14	4	2	2	-	6	3,5	1	1	1	-	0,5
Усього годин – змістовий модуль 1	57	14	10	7	-	26	15	6	4	2	-	3
Модуль 2. Інформаційні технології автоматизованого вирішення задач бухгалтерського обліку і оподаткування на підприємстві												
Тема 7. Порядок виконання завдань обліку і оподаткування з використанням електронних таблиць Excel	15	4	1	2	-	8	3	1	0,5	1	-	0,5
Тема 8. Автоматизація обліку та оподаткування операцій з основними засобами та іншими необоротними активами	15	4	1	2	-	8	3	1	0,5	1	-	0,5
Тема 9. Порядок ведення автоматизованого обліку і оподаткування операцій зі запасами підприємства	10	2	1	1	-	6	2,09	1	0,25	0,34	-	0,5
Тема 10. Автоматизація обліку і оподаткування операцій з дебіторською заборгованістю та грошовими коштами	12	2	1	1	-	8	2,08	1	0,25	0,33	-	0,5
Тема 11. Автоматизація кадрового обліку, обліку заробітної плати та розрахунків за податками та платежами	13	2	1	2	-	8	2,08	1	0,25	0,33	-	0,5
Тема 12. Порядок автоматизованого формування і подання звітності підприємства з використанням програми М.Е.Дос	13	4	1	1	-	7	2,75	1	0,25	1	-	0,5
Усього годин – змістовий модуль 2	78	18	6	9	-	45	15	6	2	4	-	3
Усього годин	135	32	16	16	-	71	30	12	6	6	-	6

5. Теми практичних занять

А) для денного навчання:

Таблиця 3

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в обліку і оподаткуванні	2
2	Тема 2. Економічна інформація на підприємстві та засоби її формалізованого опису	1
3	Тема 3. Інформаційні технології оброблення економічної інформації	2
4	Тема 4. Цифрові технології у бухгалтерському обліку й оподаткуванні	2
5	Тема 5. Організація інформаційної бази систем оброблення економічної інформації	1
6	Тема 6. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем обліку і оподаткування	2
7	Тема 7. Порядок виконання завдань обліку і оподаткування з використанням електронних таблиць Excel	1
8	Тема 8. Автоматизація обліку та оподаткування операцій з основними засобами та іншими необоротними активами	1
9	Тема 9. Порядок ведення автоматизованого обліку і оподаткування операцій зі запасами підприємства	1
10	Тема 10. Автоматизація обліку і оподаткування операцій з дебіторською заборгованістю та грошовими коштами	1
11	Тема 11. Автоматизація кадрового обліку, обліку заробітної плати та розрахунків за податками та платежами	1
12	Тема 12. Порядок автоматизованого формування і подання звітності підприємства з використанням програми М.Е.Дос	1
Усього для однієї групи		16

Б) для заочного навчання:

Таблиця 4

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в обліку і оподаткуванні	0,34
2	Тема 2. Економічна інформація на підприємстві та засоби її формалізованого опису	0,33
3	Тема 3. Інформаційні технології оброблення економічної інформації	0,33
4	Тема 4. Цифрові технології у бухгалтерському обліку й оподаткуванні	1
5	Тема 5. Організація інформаційної бази систем оброблення економічної інформації	1
6	Тема 6. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем обліку і оподаткування	1
7	Тема 7. Порядок виконання завдань обліку і оподаткування з використанням електронних таблиць Excel	0,5
8	Тема 8. Автоматизація обліку та оподаткування операцій з основними засобами та іншими необоротними активами	0,5
9	Тема 9. Порядок ведення автоматизованого обліку і оподаткування операцій зі запасами підприємства	0,25
10	Тема 10. Автоматизація обліку і оподаткування операцій з дебіторською заборгованістю та грошовими коштами	0,25
11	Тема 11. Автоматизація кадрового обліку, обліку заробітної плати та розрахунків за податками та платежами	0,25
12	Тема 12. Порядок автоматизованого формування і подання звітності підприємства з використанням програми М.Е.Дос	0,25
Усього для однієї групи		6

Тематика практичних занять

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ: СУТНІСТЬ І ВИКОРИСТАННЯ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННІ

Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в обліку і оподаткуванні (2 год.)

1. Сутність і складові інформаційних систем.
2. Класифікація інформаційних систем.
3. Ефективність впровадження інформаційних систем для вирішення облікових задач.
4. Характеристика і типи задач, що підлягають автоматизації в обліку і оподаткуванні.

Тема 2. Економічна інформація на підприємстві та засоби її формалізованого опису (1 год.)

1. Зміст, види і властивості економічної інформації.
2. Методи класифікації і кодування економічної інформації.
3. Структура облікової інформації та особливості обробки інформації в обліку та оподаткуванні.

Тема 3. Інформаційні технології оброблення економічної інформації (2 год.)

1. Технічне забезпечення інформаційних технологій.
2. Види програмного забезпечення для ведення обліку і подання звітності підприємства.
3. Вибір програмного забезпечення для вирішення задач бухгалтерського обліку і оподаткування.

Тема 4. Цифрові технології у бухгалтерському обліку й оподаткуванні (2 год.)

1. Стан та напрями розвитку економіки у цифровому світі.
2. Основні технології та концепти цифрової економіки.
3. Особливості застосування хмарних технологій для ведення обліку і подання звітності.
4. Великі дані, штучний інтелект, блокчейн та інтернет речей - перспективи використання в бухгалтерському обліку.
5. Цифровізація діяльності фінансових підрозділів підприємства.

Тема 5. Організація інформаційної бази систем оброблення економічної інформації (1 год.)

1. Поняття і роль інформаційного забезпечення.
2. Користувачі облікової інформації та їх потреби.
3. Особливості документування господарських операцій та організації документообігу в умовах автоматизованої обробки даних.
4. Машинні та позамашинні інформаційні бази обліку.

Тема 6. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем обліку і оподаткування (1 год.)

1. Форми ведення бухгалтерського обліку на підприємствах.
2. Характеристика підходів до побудови автоматизованої системи обліку і оподаткування на підприємстві.

**ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ АВТОМАТИЗОВАНОГО ВИРІШЕННЯ ЗАДАЧ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ**

Тема 7. Порядок виконання завдань обліку і оподаткування з використанням електронних таблиць Excel (2 год.)

1. Основні засади роботи в Excel.
2. Характеристика та порядок застосування фінансових й облікових функцій в Excel для

вирішення задач бухгалтерського обліку і оподаткування.

Тема 8. Автоматизація обліку та оподаткування операцій з основними засобами та іншими необоротними активами (1 год.)

1. Характеристика завдань автоматизації обліку та оподаткування операцій з необоротними активами.
2. Облік та оподаткування операцій з надходження основних засобів на підприємство.
3. Облік нарахування амортизації основних засобів.
4. Облік та оподаткування використання та вибуття основних засобів з підприємства.
5. Облік та оподаткування операцій з іншими необоротними активами.

Тема 9. Порядок ведення автоматизованого обліку і оподаткування операцій зі запасами підприємства (1 год.)

1. Облік і оподаткування придбання та реалізації запасів.
2. Облік використання запасів і виробництва продукції.
3. Облік і оподаткування реалізації готової продукції на підприємстві.

Тема 10. Автоматизація обліку і оподаткування операцій з дебіторською заборгованістю та грошовими коштами (1 год.)

1. Характеристика завдань з автоматизації обліку і оподаткування операцій з дебіторською заборгованістю та грошовими коштами.
2. Облік і оподаткування розрахунків з покупцями і замовниками, за векселями одержаними та з підзвітними особами.
3. Облік і оподаткування готівкових і безготівкових розрахунків на підприємстві.

Тема 11. Автоматизація кадрового обліку, обліку заробітної плати та розрахунків за податками та платежами (1 год.)

1. Порядок здійснення кадрового обліку в автоматизованому середовищі його ведення.
2. Облік нарахування заробітної плати та обов'язкових нарахувань і утримань.
3. Облік виплати заробітної плати на підприємстві.
4. Характеристика завдань з автоматизації обліку розрахунків за податками.
5. Облік розрахунків за ПДВ.
6. Облік розрахунків за податком на прибуток.
7. Облік розрахунків за акцизним податком та податком на доходи фізичних осіб.
8. Облік розрахунків за іншими податками й обов'язковими платежами до бюджету.

Тема 12. Порядок автоматизованого формування і подання звітності підприємства з використанням програми М.Е.Дос (1 год.)

1. Порядок формування і подання форм фінансової звітності підприємства.
2. Особливості реєстрації податкових накладних та подання податкової звітності.

6. Теми лабораторних занять

А) для денного навчання:

Таблиця 5

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в обліку і оподаткуванні	1
2	Тема 2. Економічна інформація на підприємстві та засоби її формалізованого опису	1
3	Тема 3. Інформаційні технології оброблення економічної інформації	1
4	Тема 4. Цифрові технології у бухгалтерському обліку й оподаткуванні	1
5	Тема 5. Організація інформаційної бази систем оброблення економічної інформації	1
6	Тема 6. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем обліку і оподаткування	2
7	Тема 7. Порядок виконання завдань обліку і оподаткування з використанням електронних таблиць Excel	2
8	Тема 8. Автоматизація обліку та оподаткування операцій з основними засобами та іншими необоротними активами	2
9	Тема 9. Порядок ведення автоматизованого обліку і оподаткування операцій зі запасами підприємства	1
10	Тема 10. Автоматизація обліку і оподаткування операцій з дебіторською заборгованістю та грошовими коштами	1
11	Тема 11. Автоматизація кадрового обліку, обліку заробітної плати та розрахунків за податками та платежами	2
12	Тема 12. Порядок автоматизованого формування і подання звітності підприємства з використанням програми М.Е.Дос	1
Усього для однієї групи		16

Б) для заочного навчання:

Таблиця 6

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в обліку і оподаткуванні	0,2
2	Тема 2. Економічна інформація на підприємстві та засоби її формалізованого опису	0,2
3	Тема 3. Інформаційні технології оброблення економічної інформації	0,2
4	Тема 4. Цифрові технології у бухгалтерському обліку й оподаткуванні	0,2
5	Тема 5. Організація інформаційної бази систем оброблення економічної інформації	0,2
6	Тема 6. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем обліку і оподаткування	1
7	Тема 7. Порядок виконання завдань обліку і оподаткування з використанням електронних таблиць Excel	1
8	Тема 8. Автоматизація обліку та оподаткування операцій з основними засобами та іншими необоротними активами	1
9	Тема 9. Порядок ведення автоматизованого обліку і оподаткування операцій зі запасами підприємства	0,34
10	Тема 10. Автоматизація обліку і оподаткування операцій з дебіторською заборгованістю та грошовими коштами	0,33
11	Тема 11. Автоматизація кадрового обліку, обліку заробітної плати та розрахунків за податками та платежами	0,33
12	Тема 12. Порядок автоматизованого формування і подання звітності підприємства з використанням програми М.Е.Дос	1
Усього для однієї групи		6

Тематика лабораторних занять**ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ: СУТНІСТЬ І ВИКОРИСТАННЯ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННІ****Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в обліку і оподаткуванні (1 год.)**

1. Характеристика і типи задач, що підлягають автоматизації в обліку і оподаткуванні.
2. Ефективність впровадження інформаційних систем для вирішення задач обліку і оподаткування.

Тема 2. Економічна інформація на підприємстві та засоби її формалізованого опису (1 год.)

1. Моделювання елементів економічної інформації.
2. Структура облікової інформації та особливості обробки інформації в обліку та оподаткуванні.

Тема 3. Інформаційні технології оброблення економічної інформації (1 год.)

1. Поняття і види основних ресурсів для створення і забезпечення функціонування інформаційних систем і технологій в обліку і оподаткуванні.
2. Види програмного забезпечення для ведення обліку і подання звітності підприємства.
3. Вибір програмного забезпечення для вирішення задач бухгалтерського обліку і оподаткування.

Тема 4. Цифрові технології у бухгалтерському обліку й оподаткуванні (1 год.)

1. Особливості застосування хмарних технологій для ведення обліку і подання звітності.
2. Великі дані, штучний інтелект, блокчейн та інтернет речей - перспективи використання в бухгалтерському обліку.
3. Цифровізація діяльності фінансових підрозділів підприємства.

Тема 5. Організація інформаційної бази системи оброблення економічної інформації (1 год.)

1. Особливості документування господарських операцій та організації документообігу в умовах автоматизованої обробки даних.
2. Машинні та позамашинні інформаційні бази обліку.

Тема 6. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем обліку і оподаткування (2 год.)

1. Принципи функціонування автоматизованої форми ведення обліку і оподаткування.
2. Характеристика підходів до побудови автоматизованої системи обліку і оподаткування на підприємстві.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ АВТОМАТИЗОВАНОГО ВИРІШЕННЯ ЗАДАЧ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Тема 7. Порядок виконання завдань обліку і оподаткування з використанням електронних таблиць Excel (2 год.)

1. Основні засади роботи в Excel.
2. Характеристика та порядок застосування фінансових й облікових функцій в Excel для вирішення задач бухгалтерського обліку і оподаткування.

Тема 8. Автоматизація обліку та оподаткування операцій з основними засобами та іншими необоротними активами (2 год.)

1. Характеристика завдань автоматизації обліку та оподаткування операцій з необоротними активами.
2. Облік та оподаткування операцій з надходження основних засобів на підприємство.
3. Облік нарахування амортизації основних засобів.
4. Облік та оподаткування використання та вибуття основних засобів з підприємства.
5. Інвентаризація основних засобів.
6. Облік та оподаткування операцій з нематеріальними активами підприємства.
7. Облік та оподаткування операцій з іншими необоротними матеріальними активами.

Тема 9. Порядок ведення автоматизованого обліку і оподаткування операцій зі запасами підприємства (1 год.)

1. Облік і оподаткування придбання та реалізації запасів.
2. Облік складських операцій та інвентаризації запасів.
3. Облік використання запасів і виробництва продукції.
4. Облік і оподаткування реалізації готової продукції на підприємстві.

Тема 10. Автоматизація обліку і оподаткування операцій з дебіторською заборгованістю та грошовими коштами (1 год.)

1. Характеристика завдань з автоматизації обліку і оподаткування операцій з дебіторською заборгованістю та грошовими коштами.
2. Облік і оподаткування розрахунків з покупцями і замовниками.
3. Облік і оподаткування розрахунків за векселями одержаними.
4. Облік і оподаткування розрахунків з підзвітними особами.
5. Облік і оподаткування іншої дебіторської заборгованості підприємства.
6. Облік і оподаткування безготівкових розрахунків на підприємстві.
7. Облік і оподаткування руху готівкових коштів.

Тема 11. Автоматизація кадрового обліку, обліку заробітної плати та розрахунків за податками та платежами (2 год.)

1. Порядок здійснення кадрового обліку в автоматизованому середовищі його ведення.
2. Облік нарахування заробітної плати.
3. Відображення нарахувань та утримань із заробітної плати.
4. Облік виплати заробітної плати на підприємстві.
5. Облік розрахунків за ПДВ.
6. Облік розрахунків за податком на прибуток.
7. Облік розрахунків за акцизним податком та податком на доходи фізичних осіб.
8. Облік розрахунків за іншими податками й обов'язковими платежами до бюджету.

Тема 12. Порядок автоматизованого формування і подання звітності підприємства (1 год.)

1. Порядок формування і подання форм фінансової звітності підприємства.
2. Особливості реєстрації податкових накладних та подання податкової звітності.

7. Самостійна робота

Самостійна робота студентів передбачає наявність таких видів роботи:

- підготовка до практичних аудиторних занять;
- підготовка до лабораторних занять;
- виконання домашніх практичних та лабораторних завдань протягом семестру;
- самостійне опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом;
- підготовка до усіх видів контролю, в тому числі до поточних контрольних тестових робіт, модульних контрольних робіт тощо.

План самостійної роботи студента ґрунтується на загальному обсягу годин, що відводиться на самостійну роботу з дисципліни, видів самостійної роботи, що плануються для виконання студентом, загального тижневого бюджету часу студента, фізіологічно обґрунтованих норм навчального навантаження.

Таблиця 7

Теми самостійної роботи студентів (денна та заочна форми навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в обліку і оподаткуванні	4	0,5
2	Тема 2. Економічна інформація на підприємстві та засоби її формалізованого опису	4	0,5
3	Тема 3. Інформаційні технології оброблення економічної інформації	4	0,5
4	Тема 4. Цифрові технології у бухгалтерському обліку й оподаткуванні	4	0,5
5	Тема 5. Організація інформаційної бази систем оброблення економічної інформації	4	0,5
6	Тема 6. Організаційно-методичні основи створення та функціонування інформаційних систем обліку і оподаткування	6	0,5
7	Тема 7. Порядок виконання завдань обліку і оподаткування з використанням електронних таблиць Excel	8	0,5
8	Тема 8. Автоматизація обліку та оподаткування операцій з основними засобами та іншими необоротними активами	8	0,5
9	Тема 9. Порядок ведення автоматизованого обліку і оподаткування операцій зі запасами підприємства	6	0,5
10	Тема 10. Автоматизація обліку і оподаткування операцій з дебіторською заборгованістю та грошовими коштами	8	0,5
11	Тема 11. Автоматизація кадрового обліку, обліку заробітної плати та розрахунків за податками та платежами	8	0,5
12	Тема 12. Порядок автоматизованого формування і подання звітності підприємства з використанням програми М.Е.Doc	7	0,5
Усього для однієї групи		71	6

8. Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання виконується студентом під керівництвом викладача і є однією з форм організації навчального процесу. Виконання індивідуальних завдань створює умови для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів і має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують у процесі навчання.

Навчальним планом не передбачено виконання індивідуальних завдань для студентів денної форми навчання. Індивідуальні завдання виконуються студентами за бажанням.

9. Методи навчання

Процес викладання дисципліни «Інформаційні системи в бухгалтерському обліку і

оподаткуванні» взаємопов'язується з розвитком атенційного компоненту мислення у студентів. Тому використовуються такі методи навчання:

- за джерелом передавання та сприйняття студентами навчальної інформації: словесні, наочні, практичні методи;
- за логікою передавання та сприйняття студентами навчальної інформації: індуктивні та дедуктивні методи;
- за стимулюванням навчально-пізнавальної діяльності: методи стимулювання пізнавальних потреб та інтересів, методи стимулювання обов'язку та відповідальності.

В результаті відбувається навчання в експліцитному та імпліцитному контекстах, що дає змогу розвивати конвергентні здібності студентів.

Основними методами навчання, що використовуються в процесі викладання навчальної дисципліни є:

- метод передачі і сприйняття навчальної інформації, пробудження наукового інтересу (лекції, ілюстрації, презентації);
- метод практичного засвоєння курсу з допомогою тестових завдань, завдань для лабораторних робіт, вирішення облікових задач та ситуацій, формування облікової документації та звітності з метою набування умінь і практичних навичок (практичні заняття);
- метод самостійного засвоєння студентами навчального матеріалу у вигляді вирішення облікових задач, написання командних робіт на підставі самостійно опрацьованої базової літератури та додаткових джерел інформації (в т. ч. законодавчих актів) з метою конкретизації й поглиблення базових знань, необхідних умінь та практичних навичок (самостійна робота);
- метод модульного контролю за допомогою періодичного складання модулів за тематикою лекційних та практичних занять;
- методи усного та письмового контролю (самостійна робота).

Таблиця 8

Результати та методи навчання

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання досягнення результатів навчання
знати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій	Лекції, презентації, інтерактивні методи (демонстраційні вправи, вирішення практичних кейсів, мозковий штурм, дискусії тощо), самостійного засвоєння матеріалу, командної роботи	Модулі, усне опитування, тестування, звіт про виконання завдань на лабораторні заняття
демонструвати розуміння особливостей практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності	Лекції, презентації, інтерактивні методи (демонстраційні вправи, вирішення практичних кейсів, мозковий штурм, дискусії тощо), самостійного засвоєння матеріалу, командної роботи	Модулі, усне опитування, тестування, звіт про виконання завдань на лабораторні заняття
застосовувати спеціалізовані	Лекції, презентації,	Модулі, усне

інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.	інтерактивні методи (демонстраційні вправи, вирішення практичних кейсів, мозковий штурм, дискусії тощо), самостійного засвоєння матеріалу, командної роботи	опитування, тестування, звіт про виконання завдань на лабораторні заняття
---	---	---

10. Методи контролю

Вхідний контроль здійснюється на початку вивчення дисципліни, шляхом визначення залишкових знань після вивчення пов'язаних дисциплін для виявлення базового рівня знань і вмінь студентів.

Поточний контроль здійснюється під час семестру для перевірки рівня підготовленості студентів за окремими темами. Передбачається використання усного та письмового контролю. Усний контроль дозволяє виявити рівень виконання домашніх самостійних завдань, виокремити ключові аспекти і з'ясувати проблеми у розумінні теми. Письмовий контроль здійснюється: шляхом проведення двох модульних комплексних контрольних робіт за змістовими модулями дисципліни.

Підсумковий контроль передбачає оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль включає іспит.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Підсумковий бал за семестр нараховується за наступним співвідношенням:

- командне завдання: 15% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 15.
- контрольні заміри (модулі): 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 10.
- усне опитування, доповіді за планом заняття, взаємоопитування, навчальні дискусії, самостійна робота: 5% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 5.
- завдання до лабораторних занять: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20.
- іспит: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50.

Підсумкова максимальна кількість балів за семестр – 100.

Студенти протягом семестру виконують декілька видів письмових робіт, у т.ч. вирішення практичних задач. Роботи студентів мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції, лабораторні і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Розподіл балів за змістовими модулями та у розрізі тем практичних і лабораторних занять має наступний вигляд (табл. 9):

Таблиця 9

Розподіл балів за змістовими модулями для визначення підсумкової оцінки за семестр з навчальної дисципліни «Інформаційні системи в бухгалтерському обліку і оподаткуванні»

Поточне тестування та самостійна робота												Іспит	Сума балів за семестр
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
4	4	4	4	4	6	6	5	5	4	2	2		
50												50	100

*Примітка: T1, T2 ... T12 – теми занять у розрізі змістових модулів.

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни «Інформаційні системи в бухгалтерському обліку і оподаткуванні», яка завершується складанням іспиту, становить: за поточну успішність - 50 балів, на іспиті – 100 балів.

При оформленні документів за результатами екзаменаційної сесії використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами (табл. 10).

Таблиця 10

Шкала оцінювання: університету, національна та ECTS

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70		
E	51-60	задовільно	
FX	21-50*	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

*кількість балів для оцінок «незадовільно» (FX і F) визначається Вченими радами факультетів.

Успішність навчання студентів оцінюється за такою шкалою:

«Відмінно» - студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні завдань для практичних й лабораторних занять студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

«Добре» - теоретичні запитання розкрито повністю, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Завдання для практичних і лабораторних занять виконано загалом правильно, але мають місце окремі неточності.

«Задовільно» - теоретичні запитання розкрито повністю, проте при викладенні матеріалу допущені незначні помилки. При виконанні завдань для практичних й лабораторних занять студент застосовує навчальний матеріал без достатнього розуміння, допускає помилки.

«Незадовільно» («незадовільно (з можливістю повторного складання)») - теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати завдання для практичних й лабораторних занять, виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінки, одержані студентами на практичних і лабораторних заняттях, виставляються в журнал, відмітка про здачу іспиту – у відомість та залікову книжку (індивідуальну книжку студента).

12. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни складається з:

- методичних рекомендацій для проведення практичних і лабораторних занять на паперовому та електронному носіях;
- друкованого і електронного роздаткового матеріалу.

13. Рекомендована література

Базова

1. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV/ Верховна Рада України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

3. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.03 р. № 851-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>.

4. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.17 р. № 2155-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>.

5. Положення про порядок розроблення, виробництва та експлуатації засобів криптографічного захисту інформації: Наказ Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 20.07.2007 р. № 141 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0862-07>.

6. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та план заходів щодо її реалізації, затверджені розпорядженням Кабінету міністрів України від 17.01.2018 р. № 67-р. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>.

7. Декларація принципів «Побудова інформаційного суспільства - глобальне завдання у новому тисячолітті»: Декларація Організації Об'єднаних Націй від 12.12.2003 р. / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c57#Text.

8. Декларація «ЮНКТАД XI - Дух Сан-Паулу»: Конференція Організації Об'єднаних Націй з питань торгівлі та розвитку від 13–18.06.2004 р. / Верховна Рада України. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_d09#Text.

9. Бутинець Ф. Ф., Івахненко Т.В., Давидюк Т.В., Шахрайчук С.І. Інформаційні системи бухгалтерського обліку: Підручник. друге вид., перероб і доп. Житомир: ПП «Рута», 2002. 544 с.

10. Завгородній В.П. Автоматизація бухгалтерського обліку, контролю, аналізу та аудиту. К.: А.С.К., 1998. 768 с.

11. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: Навч. посіб. К.: Знання-Прес, 2003. 349 с.

12. Кліменко О.В. Інформаційні системи і технології в обліку: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 320.

13. Лучко М. Р. Інформаційні системи і технології в обліку й аудиті: Навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 252 с.

14. Мних Є.В., Цікало Є.І., Бунь Р.М. Організація автоматизованих робочих місць облікового персоналу: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2004. 167 с.

15. Попівняк Ю.М. Кібербезпека та захист бухгалтерських даних в умовах застосування новітніх інформаційних технологій. Бізнес Інформ. 2019. № 8. С. 150-157. doi: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-8-150-157>.

16. Україна 2030E – країна з розвинутою цифровою економікою. Український інститут майбутнього. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html>.

17. «Цифрова адженда України – 2020 («Цифровий порядок денний – 2020)». ГО «ХАЙ-ТЕК ОФІС УКРАЇНА», 2016. 90 с.

Допоміжна література

1. Журавльова І. В., Латишева І.Л., Лебідь О.В. Інформаційно-комунікаційне забезпечення фінансової діяльності : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит». Х.: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. 424 с.

2. Зарицька О. Л. Бази даних та інформаційні системи: Методичний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 132 с.

3. Попівняк Ю.М. Технологія блокчейн у бухгалтерському обліку й аудиті: сучасний стан, можливості та перспективи застосування. Економіка, управління та адміністрування. 2019. № 3 (89). С. 137-144 doi: [https://doi.org/10.26642/jen-2019-3\(89\)-137-144](https://doi.org/10.26642/jen-2019-3(89)-137-144).

4. Шквір В.Д., Загородній А.Г., Височай О.С. Інформаційні системи і технології в обліку: навчальний посібник. 3-те вид., перероб.і доп. К.: Знання, 2007. 439 с.

5. Popivniak Y. Cloud-based accounting software: choice options in the light of modern international tendencies. Baltic Journal of Economic Studies. 2019. № 3. Vol. 5. P.170-177 doi: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2019-5-3-170-177>.

Інформаційні ресурси

1. Пошукові ресурси - www.google.com.ua, www.meta.ua;

2. Офіційний портал Верховної Ради України - <https://www.rada.gov.ua/>;
3. Сайт електронної бухгалтерської газети «Інтерактивна Бухгалтерія» - <http://www.interbuh.com.ua/ua/>;
4. Офіційний сайт всеукраїнської професійної бухгалтерської газети «Все про бухгалтерський облік» - <http://www.vobu.com.ua/>.
5. Офіційний сайт компанії М.Е.Дос - <https://medoc.ua/>.

К.е.н., доц.

Попівняк Ю.М.